

Sławomir Zwolak

Estetyka w prawie budowlanym

Administracja : teoria, dydaktyka, praktyka nr 3 (36), 141-151

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Estetyka w prawie budowlanym

W współczesnym budownictwie nie tylko technologia i funkcjonalność, ale także estetyka i architektura mają swoje ogromne znaczenie. Poprawa wizerunku budynków oraz innych obiektów staje się przedmiotem właściwych działań inwestorów, właścicieli i zarządców. Należyty wygląd budynków determinowany jest nie tylko przez kulturę społeczną ale również przez przepisy prawne.

Odwołując się do historii, okazuje się, że względy estetyczne obiektów budowlanych dostrzegalne były już w czasach starożytnych, gdy państwo ingerowało w stosunki powstające w procesie budowlanym i dążyło do odpowiedniej ich regulacji. W tym dawnym okresie nie tylko doceniano sprawę bezpieczeństwa i użyteczności obiektów budowlanych, ale uwzględniano takie istotne elementy jak: trwałość, celowość, piękno oraz koszt obiektów¹. Na przestrzeni istnienia Cesarstwa Rzymskiego, rzymskie prawo budowlane brało wyraźnie pod uwagę względy estetyczne. Z reguły uchwalane przepisy prawne chroniły przed zeszpeceniem i dewastacją budynków, która następowała na wskutek starzenia się budynków i niedbalstwa ich właścicieli, którzy nie dokonywali niezbędnych napraw². Z czasem tendencje estetyczne zakorzeniły się już tak mocno w społeczeństwie rzymskim, że nawet budowniczowie kamienic starali się nadać tym budynkom piękny wygląd zewnętrzny. Występująca w prawie konieczność zapewnienia budynkom estetycznego wyglądu, związana była z postępującą w tym okresie urbanizacją państwa rzymskiego. Nawet budynki

¹ B. Księżpolski, L. Martan, *Prawo budowlane w zarysie*, Warszawa–Wrocław 1988, s. 38.

² C. Kunderewicz, *Studia z rzymskiego prawa administracyjnego*, Łódź 1991, s. 99–100.

prywatne musiały mieć wygląd godny dostojności państwa rzymskiego i dający poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji i dobrobytu³.

W późniejszych wiekach, obowiązek ochrony estetyki budynków, można było wywieść chociażby z Landrechtu Pruskiego, w którym jedno z postanowień nakładało na właścicieli budynków, utrzymywania ich w należyтым stanie w trosce o bezpieczeństwo publiczne. Względy estetyczne przejawiały się w specjalnych ograniczeniach budowlanych, które Landrecht sprawozdał m.in. do zakazu zanieczyszczenia i szpecenia ulic oraz placów publicznych⁴.

Aspekty estetyczne znane były również w pierwszych polskich przepisach budowlanych. Już wtedy wydana przez państwo zaborcze ustawa krajowa, budowlana dla miasta Krakowa z 18.07.1883 r.⁵, nakazywała w swych postanowieniach, by frontowa facjata budynku odpowiadała zasadom estetycznym i architektonicznym.

Po odzyskaniu niepodległości przez państwo Polskie, jednym z pierwszych regulacji dotyczących budownictwa, była ustawa z 2.03.1920 r. o organizacji odbudowy technicznej wsi, miast i miasteczek⁶. Jej celem była tzw. pomoc techniczna, a decydującą rolę w jej wykonywaniu odgrywały nie tylko względy zdrowotne, bezpieczeństwa i ekonomiczne, ale także estetyczne. Przeprowadzona unifikacja prawa budowlanego w trybie rozporządzenia Prezydenta RP z 16.02.1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli⁷, zachowując wielowiekową tradycję troski o porządek publiczny i należyty wygląd miast wprowadziła wówczas zasadę estetycznego wyglądu zewnętrznego budynków⁸. Przepisami art.

³ *Ibidem*, s. 105.

⁴ C. Krawczak, *Prawo budowlane na ziemiach polskich od połowy XVIII wieku do 1939 roku*, Poznań 1975, s. 48–49.

⁵ Dz. U. Kr. nr 63, z 28.03.1905, Dz. U. Kr nr 57 i z 28.03.1910, Dz. U. Kr nr 89.

⁶ Dz.U.R.P. nr 24, poz.143.

⁷ Dz.U.R.P. nr 23, poz. 202.

⁸ S. Serafin, *Unifikacja i rozwój prawa budowlanego [w:] Ius et Fides. Księga jubileuszowa z okazji siedemdziesiątych urodzin profesora Jana Świtki*, red. T. Guz, M. Kuć, Lublin 2006, s. 385.

262 i art. 263 rozporządzenia Prezydenta RP ustanowiono, że lica budynków powinny być tak wykonane, aby nie powodowały zszpecenia placu, ulicy albo podwórza. Dla zapewnienia estetyki zewnętrznej budynków, nie należało stosować do malowania farb w kolorach jaskrawych lub rażących.

Interesująca w tym czasie była teza sformułowana przez *J. Langroda*, który na podstawie orzeczeń Najwyższego Trybunału Administracyjnego⁹, twierdził, iż „nie ma bowiem w nowoczesnym prawie budowlanym norm estetycznie obojętnych: wymogi estetyki technicznej urastają do znaczenia interesu publicznego i przestają być wyłączną domeną dowolnych upodobań i nieskrępowanej woli jednostki”¹⁰ Wskazując w ten sposób na wycucie estetyczne, które stanowi specyficzną wartość chronioną normami prawa administracyjnego.

Po II wojnie światowej w nowych warunkach ustrojowych nastąpił odwrót od prawa budowlanego II Rzeczypospolitej. Pomimo tego w ustawach doszukać można było się kwestii związanych z wyglądem zewnętrznym obiektu budowlanego, w tym kolorystyką jego elewacji bądź dachu. Można przyjąć że, ochrona estetyki budynków zakodowana została już w art. 1 ust. 4 pkt 8 ustawy Prawo budowlane z 1961 r.¹¹, w którym pojęcie remontu, rozumiano jako wykonywanie robót budowlanych [...] nie powodujących zmiany ich konstrukcji, przeznaczenia lub wyglądu zewnętrznego obiektu budowlanego. Zrozumienie potrzeb estetyki w życiu codziennym człowieka, znalazło swój wyraz również w innych przepisach ówczesnego prawa budowlanego nakazujących, aby forma architektoniczna obiektu budowlanego była zharmonizowana z jego otoczeniem i w miarę możliwości wpływała także na podniesienie walorów estetycznych tego otoczenia.

⁹ Wyrok NTA z 12.10.1933 r., l. rej. 7366/29, wyrok NTA z 30.10.1935 r., l. rej. 1886/31.

¹⁰ J. Langrod, *Zagadnienia wybrane z praktyki administracyjnej*, Kraków 1938, s. 12.

¹¹ Dz. U. nr 7, poz. 46.

Wymienienie w ten sposób potrzeby estetyczne akcentowały wagę jaką do nich przykładał ustawodawca¹².

W kolejnej ustawie Prawo budowlane z 1974 r.¹³, względy estetyczne wystąpiły w art. 43, mówiącym o ciężącym obowiązku na właścicieli i zarządcy obiektów budowlanych, utrzymywania obiektu w należyтым stanie chroniącym przed powstaniem zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz zniszczeniem lub przedwczesnym zużyciem jak też oszpecenia otoczenia. Prawo budowlane również uwzględniało wygląd otoczenia, w którym jest usytuowany obiekt budowlany, poprzez ochronę zieleni, czy ograniczenia zmian terenów zieleni do niezbędnych rozmiarów uzasadnionych względami społeczno-gospodarczymi na etapie projektowania obiektu¹⁴. Tak więc należy zauważyć, że względy estetyczne były istotnymi elementami występującymi w poprzednich regulacjach z zakresu budownictwa.

Związku z podejmowaną tematyką niniejszego artykułu, skłania on do odpowiedzi co należy rozumieć pod pojęciem estetyki. Estetyka jest pojęciem które można zakwalifikować jako kryterium o bardzo subiektywnym odczuciu, zależnym od gustu osoby dokonującej oceny. Z reguły kryterium estetyki jest trudne do obiektywnego ujęcia co może powodować pewne trudności w próbie jego określenia. Pojęcie wartości estetycznej obiektu budowlanego posiada dwa powiązane ze sobą konteksty, w którym pierwszy ma walor obiektywny wynikający z percepcji obiektu według kryterium sztuki. Natomiast drugi kontekst dokonuje się według kryterium piękna, wynikający z subiektywnie odbieranego aktu postrzegania obiektu budowlanego¹⁵. Estetyka nie jest pojęciem prawnym, którym ustawodawca posługuje się wprost. Nie oznacza to że kwestie mieszczące się w tym pojęciu są obojętne. Ustawodawca posługuje się pojęciem estetyki w różnym stop-

¹² E. Kulesza, *Prawo budowlane*, Warszawa 1964, s. 10.

¹³ Dz. U. nr 38, poz. 229.

¹⁴ Zob. art. 14 ustawy Prawo budowlane z 1974 r.

¹⁵ Zob. S. Ossowski, *Wybór pism estetycznych. Wprowadzenie, wybór*, oprac. B. Dziemidok, Kraków 2004, s. XXXVI.

niu nasycenia, które jest elementem składowym szerszych pojęć¹⁶. Jednym i podstawowym z nich jest pojęcie piękna. Piękno do dawna jest uważane w kulturze Zachodu za jedną z trzech najwyższych wartości obok dobra i prawdy¹⁷. Trudno jednak szukać uniwersalnej i jednoznacznej definicji piękna. Próbując opisać piękno H. Skolimowski, w swoim ostatnim zdaniu stwierdza, że „piękno nie jest luksusem, ale potrzebą ludzką”¹⁸. Oceniając estetykę pod względem piękna, należy przede wszystkim zwrócić uwagę na walory artystyczne w odniesieniu do formy zewnętrznej i wewnętrznej obiektu budowlanego. Ogólnie można przyjąć, że określenie wartości estetyki dokonuje się pod kątem: wyglądu danego obiektu, z materiału z którego jest wykonany, elementów wykończenia i kolorystyki. Można także w sposób prosty przyjąć, że wartość estetyczna przejawia się formie budowli, która się podoba¹⁹.

Poszukując źródeł estetycznego wycucia ogółu w polskim prawie, należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę na zwroty użyte w preambule do Konstytucji RP²⁰ takie jak: „dobra i piękno”, „kultura zakorzeniona w chrześcijańskim dziedzictwie Narodu i ogólnoludzkich wartościach”, „przekazanie wszystkim pokoleniom wszystkiego co cenne w ponad tysiącletnim dorobku”. W postanowieniach Konstytucji RP, estetykę wyprowadzić można z art. 5, w którym jedno z podstawowych zadań państwa wymieniono m.in. strzeżenie dziedzictwa narodowego oraz zapewnienia ochrony środowiska narodowego przy kierowaniu się zasadą

¹⁶ Zob. I. Niżnik-Dobosz, *Estetyka techniczna i ład przestrzenny jako pojęcia prawa budowlanego oraz prawa planowania i zagospodarowania przestrzennego* [w:] *Przestrzeń i nieruchomości jako przedmiot prawa administracyjnego. Publiczne prawo rzeczowe*, red. I. Niżnik-Dobosz, Warszawa 2012, s. 483.

¹⁷ W. Tatarkiewicz, *Dzieje sześciu pojęć*, Warszawa 1975, s. 9.

¹⁸ H. Skolimowski, *Piękno jako potrzeba ludzka*, *Estetyka i Krytyka* 2003, nr 2, s. 76.

¹⁹ Zob. J. Tarnowski, *Jeszcze o funkcjonalizmie w estetyce architektury: od Sokratesa do idei budynku totalnie ekoprzyjaznego*, *Estetyka i Krytyka* 2012, nr 1, s. 186.

²⁰ Dz. U. nr 78, poz. 483.

zrównoważonego rozwoju. Pojęcie estetyki wiązać można także z art. 6 Konstytucji RP, który stanowi, że Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechnienia i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju²¹. Tak rozumiana w tym przypadku estetyka, uzasadniona jest nakazem dbania o tożsamość Państwa, które na przestrzeni wielu lat, zostawiła po sobie szereg wzorców estetycznych, zbudowanych według pewnych reguł mówiących o tożsamości narodowej.

Znamienna dla podkreślenia estetyki wydaje się wypowiedź TK w wyroku z 5.11.1997 r., który stwierdził, że czystość i estetyka miejsca zamieszkania obywateli oraz jego otoczenia są elementem kultury społeczeństwa i jako takie zasługują na prawną ochronę²².

W ustawie Prawo budowlane z 1994 r.²³ ustawodawca bezpośrednio nawiązuje do kwestii estetyki w art. 5 ust. 2 u.p.b. stwierdzając, że obiekt należy użytkować w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 1–7 u.p.b.

Zasadnicze regulacje odnoszące się do estetyki obiektów budowlanych zostały zawarte w rozdziale 6 ustawy zatytułowanym „Utrzymanie obiektów budowlanych”. Dla objaśnienia sam termin utrzymanie, zdefiniowany jest w normie technicznej określającej, że są to działania, które pomagają w osiągnięciu projektowanego okresu użytkowania, wliczając czyszczenie, konserwację, obsługę, naprawy, modernizacje, zabezpieczenia, administrowanie, kontrolę użytkowania i unikanie zaniedbań²⁴.

²¹ Zob. I. Niżnik-Dobosz, *Estetyka techniczna i ład przestrzenny...*, s. 483–485.

²² Wyrok TK z 5.11.1997 r., K22/97, OTK 1997/3-4/41.

²³ Tekst jedn. Dz. U. z 2010 r., nr 243, poz. 1623.

²⁴ Z. Orłowski, *Wybrane aspekty właściwości użytkowych budynku w okresie jego eksploatacji*, Przegląd Budowlany 2011, nr 10, s. 42.

Art. 61 u.p.b. zawiera ogólne sformułowanie obowiązków dla każdego właściciela i zarządcy obiektu budowlanego nakazujący tym podmiotom utrzymywanie i użytkowanie obiektu zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2 u.p.b. W trakcie użytkowania obiektu, właściciel lub zarządca powinni dokonywać okresowych kontroli, co najmniej raz w roku polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego obiektu budowlanego, a także co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia. Realizując ten obowiązek niekiedy trzeba sięgnąć do norm estetycznych, niegdzie przecież nie skodyfikowanych²⁵, które niewątpliwie stanowią pewien element świadomości społecznej, określający pozytywne warunki, który musi sprostać obiekt estetyczny.

Dla zrozumienia należytego stanu estetycznego obiektu budowlanego przychodzi z pomocą orzecznictwo, które prezentuje stanowisko rozumiane jako utrzymanie w dobrym stanie elewacji i wyglądu obiektu oraz innych jego elementów, jak też zapewnienie harmonii pomiędzy wyglądem obiektu a otoczeniem naturalnym i stworzonym przez człowieka²⁶. W tym przypadku Sąd Najwyższy w wyroku z 3.10.2002 r., wskazuje na interes społeczny i słuszny interes obywateli, nakazujący harmonizować formę architektoniczną projektowanego obiektu budowlanego z otoczeniem, z uwzględnieniem walorów krajobrazu i jej wpływu na podniesienie estetyki otoczenia²⁷. Jednakże nietypowość rozwiązań architektonicznych nie jest równoznaczna z brakiem harmonii z otoczeniem lub obniżeniem estetyki otoczenia²⁸. Jeżeli w ocenie właściciela obiektu budowlanego, prowadzone roboty budowlane

²⁵ Z. Leoński, M. Szewczyk, *Zasady prawa budowlanego i zagospodarowania przestrzennego*, Bydgoszcz–Poznań 2002, s. 295; Z. Leoński, *Prawo budowlane [w:] Węzłowe problemy materialnego prawa administracyjnego*, cz. I, red. Z. Leoński, Poznań 1998, s. 229.

²⁶ Wyrok NSA z 5.06.2002 r., SA/Rz 77/02, Lex nr 533380, także wyrok NSA z 24.07.2002 r., II SA/Wr 233/00, Lex nr 656249.

²⁷ Wyrok SA z 3.10.2002, III RN 150/01, Lex nr 79474.

²⁸ Wyrok NSA z 29.06.1993 r., IV SA 1750/92, Lex nr 10432.

rzez innych inwestorów wpływają negatywnie na otoczenie²⁹, za element dbałości o własny obiekt budowlany, należy uznać wszelkie uprawnienia do zgłaszania organowi nadzoru budowlanego wszelkich zagrożeń z tym związanych³⁰.

Obowiązek utrzymania należytego wyglądu danego obiektu budowlanego sankcjonuje art. 66 ust. 1 pkt 4 u.p.b. zgodnie z którym w przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany powoduje swym wyglądem oszpecenie otoczenia, właściwy organ nakazuje w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku. Powyższy przepis uprawnia właściwy organ do ingerencji w imię ochrony estetyki obiektu.

W takim przypadku organ obowiązany jest do wszczęcia z urzędu postępowania administracyjnego. Podejmowane decyzje na podstawie art. 66 u.p.b. mają charakter związany. Oznacza to, że organ nadzoru budowlanego jest wręcz obowiązany do wydania decyzji nakazującej usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości³¹. Nie można również wykluczyć sytuacji, gdy na skutek interwencji osoby, której nie odpowiada strona estetyczna obiektu budowlanego, wszczęte zostanie z urzędu postępowanie administracyjne. Znaczenie takiego reflexu prawa przedmiotowego, który nakazuje utrzymywać obiekt budowlany w należyтым stanie estetycznym może przejawiać się w ochronie interesów indywidualnych w tym interesów faktycznych³². Strona reflexowa jest tym podmiotem, który nigdy nie inicjuje postępowania administracyj-

²⁹ W wyroku z 20.04.2011 r. Trybunał Konstytucyjny wskazał, że oddziaływanie wznoszonego (wzniesionego) obiektu może mieć różny stopień uciążliwości i charakter, od dyskomfortu estetycznego [...] aż po znaczący spadek wartości rynkowej sąsiednich nieruchomości. Zob. wyrok TK z 20.04.2011 r., Kp 7/09 OTK-A 2011/3/26.

³⁰ Wyrok NSA z 12.10.2006 r., II OSK 1192/05, Lex nr 289261.

³¹ A. Despot-Mładanowicz [w:] *Prawo budowlane. Komentarz*, red. A. Gliniecki, Warszawa 2012, s. 592.

³² W. Jakimowicz, *Wolność zabudowy w prawie administracyjnym*, Warszawa 2012, s. 110.

nego, lecz uczestniczy w nim w wyniku zawiadomienia przez właściwy organ o jego wszczęciu³³.

Niestety zastosowanie art. 66 ust. 1 pkt 4 nie jest prostym zadaniem, gdyż odwołuje się do oceny estetycznej. Głównym problemem jest zdefiniowanie zwrotu niedookreślonego „oszpecenie otoczenia”, określającego ujemny poziom estetyki. Pojęcia niedookreślone mogą dotyczyć pojęć empirycznych, pojęć indywidualizujących się w konkretnych sytuacjach, pojęć odsyłających do innych dziedzin wiedzy³⁴. Zauważyć należy, że często skonstruowanie określonej normy prawnej przy pomocy zwrotów niedookreślonych stanowi jedyne rozsądne wyjście. Na straży właściwego zastosowania takiej normy stoją przede wszystkim normy procesowe, nakazujące wskazanie przesłanek, które legły u podstaw zastosowania w konkretnej sprawie normy prawnej skonstruowanej przy użyciu nieostrego pojęcia³⁵. Dlatego jak zauważa NSA w wyroku z 19.11.2003 r., ciężar udowodnienia tej okoliczności spoczywa na organie administracji³⁶. Jednak nie mają one nieograniczonej swobody interpretacyjnej, gdyż jak stwierdził TK wszelkie wątpliwości interpretacyjne należy rozstrzygać na rzecz ustalenia treści przepisu w zgodzie z konstytucją³⁷. Oznacza to że organy nadzoru budowlanego powinny oprzeć się na konstytucyjnie chronionych standardach i podstawowych zasadach prawa. Dla zrozumienia zwrotu oszpecenie otoczenia, jak zwykle z pomocą przychodzi orzecznictwo i tak według NSA oszpecenie otoczenia powinno być spowodowane usterką samego obiektu budowlanego³⁸.

W rzeczywistości jednak treść zwrotowi oszpecenie otoczenia nadaje praktyka. Niewątpliwie podstawowymi przesłankami, któ-

³³ A. Kucharska, *Strona refleksowa w postępowaniu administracyjnym*, Jurysta 2006, nr 7, s. 23.

³⁴ M. Mincer, *Pojęcia niedookreślone w orzecznictwie NSA*, Nowe Państwo 1984, nr 7-8, s. 96-97.

³⁵ Zob. uchwała TK z 6.11.1991 r., W 2/91, OTK 1991/1/20.

³⁶ Wyrok NSA z 19.11.2003 r., SA/Sz 2255/01, Lex Polonica nr 365632.

³⁷ Wyrok TK z 15.09.1999, K 11/99, OTK 1999/6/116.

³⁸ Wyrok NSA z 22.06. 2001 r., IV SA 1103/99, Lex nr 53388.

rymi powinny kierować się organy administracji jest ocena konkretnego budynku uzależniona od stanu innych budynków znajdujących się w jego otoczeniu. Stworzenie uniwersalnego szablonu, którym mógłby się posługiwać organ administracji stwierdzając, że obiekt oszpeca otoczenie, nie jest możliwe. Każdy obiekt budowlany ma określone indywidualne cechy wynikające z funkcji jaki ma pełnić i które powinny zostać uwzględnione zgodnie z wyrokiem NSA z 16.05.2002 r.³⁹ w decyzji nakazującej usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości⁴⁰. Dodatkowe regulacje odnoszące się do dbania o estetykę budynków, zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16.08.1999 r. w sprawie warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych⁴¹. W myśl § 6 tego rozporządzenia zakresem okresowej kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 u.p.b. należy objąć sprawdzenie stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej elementów budynków, o których mowa w § 5, oraz wszystkie pozostałe elementy budynku, a także estetykę budynku i jego otoczenia. Istotna jest więc w tym przypadku nie tylko dbałość o estetykę samego budynku, ale także o estetykę jego otoczenia, tj. m.in. trawników i chodników⁴².

Podsumowując zawarte w niniejszym opracowaniu rozważania, uznać należy, że zawarte w polskim prawie budowlanym pojęcie estetyki obiektu budowlanego, skłania do podkreślenia wagi ochrony estetyki, które to właściwe przepisy wprowadzają wymóg jakości wyglądu obiektu budowlanego według kryterium dbałości o stan techniczny estetyki obiektu budowlanego, aby nie był przyczyną oszpeccenia otoczenia. Estetyka obiektu budowlanego jest wartością, którą jak zauważa I. Niżnik-Dobosz, należy rozważać w kategorii interesu publicznego. Estetyka obiektu budowlanego jest regulowana przez prawo, jeśli wynika to z przepisów

³⁹ Wyrok NSA z 16.05.2002 r., SA/Bk 101/02, Lex nr 705626.

⁴⁰ J. Murzydło, *Prawo budowlane a budynki oszpecające otoczenie*, PiP 2007, nr 4, s. 98.

⁴¹ Dz. U. nr 74, poz. 836.

⁴² J. Murzydło, *Prawo budowlane...*, s. 97–98.

posługującymi się pojęciami szerszymi, w których zawarte jest pojęcie wyglądu obiektu budowlanego postrzegane przez pryzmat arcyzmu, estetyki czy społecznego odczucia estetycznego⁴³.

Ustanowione w tym zakresie odpowiednie regulacje prawa budowlanego mają służyć zapewnieniu ochrony estetyki obiektu, zachowując jego piękno architektoniczne przyczyniając się do kształtowania przestrzeni. W naturalny sposób estetyka obiektów budowlanych wpływa na jakość życia, poprawiając przyjazność dla użytkowników i otoczenia w którym się znajdują.

ABSTRACT

Aesthetics in building regulations

This article presents the question of aesthetics of buildings and the protection of the Polish law. Issues to maintain proper appearance of buildings, was already visible in the legislation of the former period. An important example of major providers as aesthetics, it was in the history of Polish law, the principle of the external appearance of buildings in the Regulation of 1928. In the current legal system, sources of aesthetics of buildings could be found in the provisions of the Constitution. The main core of the provisions relating to the aesthetics of buildings is included in the Law Building. The analysis of construction law shows that aesthetics is a key element of axiology the design, construction and maintenance of buildings. The legislature is in favor of protecting aesthetics, regulating directly the duty to maintain in good condition the aesthetic of a building. This allows you to demonstrate the fact that the appearance of the object and its impact on the ambient is not without significance. The approach of the legislator to protect the aesthetics tends to classify it as a category of public interest.

⁴³ I. Niżnik-Dobosz, *Estetyka techniczna i ład przestrzenny...*, s. 503.